

Sõnakuulelikkuse koolitus

Koolitatud koer sobib paremini ühiskonda.

Sõnakuulelikkuse koolituse eesmärk on õpetada koerale ühiskonnas aktsepteeritud käitumist ning koerajuhile õigeid looma juhendamise- ja õpetamisoskusi.

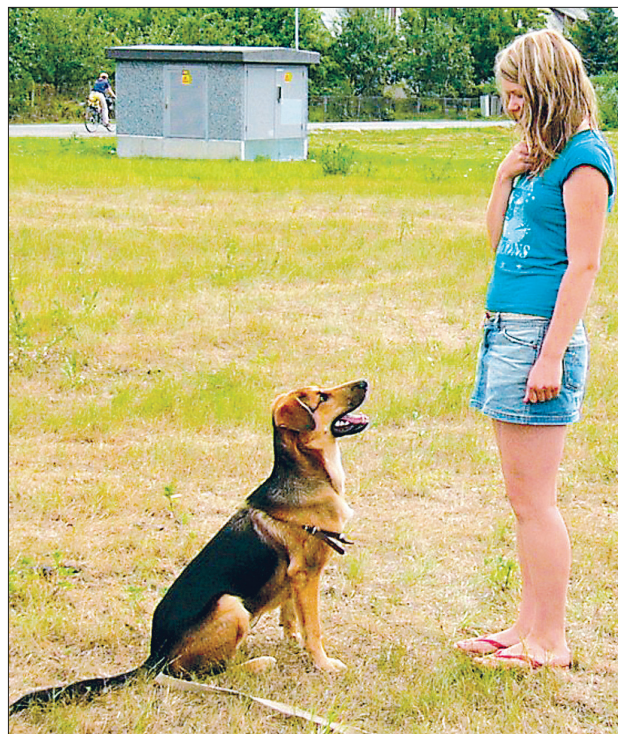
Eesti Kennelliidu atesteeritud koolitaja Anu Oksa sõnul on eeltoodu vajalik kõigile koertele ja nende juhtidele, olenemata lemmiku tõust. Mida sõnakuulelikumaks ja koostöövalimaks koer õpetada, seda lihtsam on temaga igapäevaelus toimida.

“Ei ole vahet, millise kuulekusliigiga tegelda. Peaasi on, et inimene, võttes koera, ei jäta teda hooletusse,” leiab koolitaja.

TÄHTIS OSA KÕRVALKÖNNIL

Sõnakuulelikkuse koolitus koosneb neljast osast: algklass, avaklass, võitjaklass ning erivõitja klass. Neist viimane on rahvusvaheline, mis tähendab seda, et selles klassis kehtivad ülemaailmselt ühtsed reeglid ning toimuvad ka EM ja MM. Seevastu alamates klassides võib iga riik kehtestada oma nõudmised. Eestis on siiani võetud eeskujuna Soomes kehtivatest eeskirjadest.

Elementidest on sõnakuulelikkuse koolitusel (SK) suur rõhk sellel, kuidas koer juhi kõrval kõnnib. Kõrvalkõnd on kõigis neljas astmes, muutudes aste astmelt keerulisemaks ning sisaldades erinevaid temposid, peatumisi ja pöördeid. Peale selle harjutatakse koera püsima nii lamamis- kui ka istumisasendis (ka vahepeatustega), eseme toomist nii tasasel maapinnal kui üle tõkke, lihtsalt üle tõk-

JAAAN-MAGNUS TAMMEPUU

Sõnakuulelikkuse koolitusel õpib koer ka istumisasendis paigal püsima.

ke hüppamist koos erinevate peatumistega tõkke taga. Elemente on klassiti 9–10.

Mõned elemendid muutuvad keerulisemaks ja mõned on igas astmes ka päris uued. Näiteks alates võitjaklassist peab koer oskama ära tunda omanikulõhnalist pisikest puidust eset 6 samasuguse hulgast. “Arvan, et kaks esimest raskusastet suudab oma lemmikule selgeks õpetada iga koerajuht, seevastu kaks viimast nõuavad juba suuremat pühendumist,” ütleb Anu Oks.

RÕÕM ÜHISTEGEVUSEST

Koera motiveerimiseks läheb SK trennis vaja koeramaiust või mõnd mänguasja. Muudest vahenditest lisanduvad hiljem puidust ja metallist

hantlid, puidust esemed äratoomiseks, tõkke jm. “Paljud vahendid võib leidlik koerajuht ise meisterdada,” räägib koolitaja.

SK-s omandatud oskused on kasulikud ka igapäevaelus. Näiteks koera juurdekutsumine on vajalik pärast jalutusretke tema rihma otsa panekuks või siis aiast tuppa minekuks; distantsilt “Lama!”, “Istu!” või “Seisa!” käsklus ohtlikus situatsioonis koera momentaanseks peatamiseks; kõrvalkõnd tavalisel jalutamiseks jne.

Ometi ei lähe Anu Oksa kogemusel enamik koerajuhte oma lemmikuga kooli mitte niivõrd sellepärast, et seal õpitud elemente igapäevaelus kindlasti vaja võiks minna. “Rohkem ikka seetõttu, et koos olla ja ühistegevusest rõõmu tunda.”

Võistlused Eestis ja mujal

Eestis korraldavad SK võistlusi Eesti Kennelliit (EKL) ning selle liikmesorganisatsioonid. Võistlusi peetakse aastaringelt nii siseruumides kui vabas õhus. Eelmine aasta tõi võistluskalendrisse ka Eesti meistrivõistlused kõrgemas astmes.

Rahvusvaheliselt korraldatakse veel maailmameistrivõistlusi ja Euroopa meistrivõistlusi. Igas riigis toimuvad oma rahvuslikud võistlused.

Ametlik info SK, koolitajate ja võistluste kohta leidub EKL-i kodulehel <http://www.zone.ee/ekl-kkk/>

SÕNAKUULELIKKUS VÕI KUULEKUS

Kes alles uurivad võimalusi koera koolitada, võivad üllatuda, avastades, et sõnakuulelikkuse koolitus ja kuulekuskoolitus (KK) on täiesti erinevad alad. KK on Eesti Saksa Lambakoerte Ühingu väljatöötatud kohustuslik koolitus kõikidele saksa lambakoertele ning see kehtib ainult Eestis. Samas tegelevad selle alaga ka teiste koeratõugude pidajad.

KK-s on alates teisest astmest kohustuslik paugukatse (SK-s ei ole seda üheski astmes) ning alates kolmandast peab koer ületama tõkke, mis on 1 meetri kõrgune. (SK-s on küll samuti tõke, kuid kõikides astmetes koera turja kõrgune.) “Kokkuvõttes võib tõdeda, et SK-ga saavad tegelda kõik tõu- või tõutud koerad nende turja-kõrgusest sõltumata. KK on aga suunatud eelkõige teenistukoerte koolitamisele. Mõlemad alad on väga huvitavaid ja algkoolituses ei pruugi neil vahet teha. Tähtis on kasvatada oma koer ühiskonnakõlblikuks ja sotsiaalseks,” selgitab Anu Oks.

HELEN TAMMEPUU